2
2025ལོའི་ཟླ་05ཚེས་23 ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་། འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ།བསོད་ནམས་བསྟན་པ།ལག་བསྟར་རྩོམ་སྒྲིག་པ།བདེ་སྐྱིད་དཔལ་སྒྲོལ།

ལྷོ་བོཁའིའི་བོདབོ་ཡིའིག་ཚགས་པར་

རྒྱ་ཁྱོན་ལ་སྤྱི་ལེ་ངོས་གྲུ་33ཡོད་པའི་འཕྱོངས་
རྒྱས་རྫོང་ཆང་ཁྱིམ་གྲོང་ཚོར་དུད་ཚང་183དང་་་་་
མི་726ཡོད་ཅིང་།དེའི་ཁྲོད་ཏང་ཡོན་96ཡོད།
གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་གཏོངརིང་།རིམ་ཁག་ཏང་་་་
ཨུད་དང་སྲིད་གཞུང་གི་སྣེ་ཁྲིད་འོགཆང་ཁྱིམ་་་་་་་་་
གྲོང་ཚོས“ཏང་རྩ་འཛུགས་ཀྱིས་སྣེ་ཁྲིད་དང་།སྣེ་འདྲེན་་་
ཁེ་ལས་ཀྱིས་རོགས་སྐྱོར།མང་ཚོགས་ལ་འབབ་འཕར་་་་་་་
ཡོང་བར་སྐུལ་ཁྲིད”བཅས་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ།
རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱིས་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་ཐོན་ལས་་་་་་་་་
འཕེལ་རྒྱས་ཤུགས་ཆེན་གཏོང་བའི་གོ་སྐབས་དམ་འཛིན་་
བྱས་ནས།ནས་ཆང་དང་།ཆང་ཁྱིམ་གཞིས་ཀཆང་ཁྱིམ་་
གླིང་ག་སོགས་ཐོན་ཁུངས་གང་ལེགས་སྤྱད་དེ་རི་གྲོང་་་་་་་་
ཆུང་ཆུང་དེ་རིམ་བཞིན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི“ཞིང་ལས་
དང་།ཐོན་རྫས།རིག་གནས།ཡུལ་སྐོར”བཅས་སྣ་མང་་་
མཉམ་འདྲེས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བར་
བྱས་པས་གྲོང་གསེབ་ཏུ་ཡུལ་སྐོར་བྱ་ཡུལ་ཡག་པོ་ཞིག་ཏུ་་
གྱུར་ཡོད།
“ཁྲི་སྟོང་ལས་གྲྭའི”ཉམས་མྱོང་སློབ་སྦྱོང་དང་བེད་་
སྤྱོད་བྱས་པའི་རྨང་གཞིའི་ཐོགགོང་རིམ་ཏང་ཨུད་ཀྱི་་་་་་་་
འགོ་ཁྲིད་འོག་ཆང་ཁྱིམ་གྲོང་ཚོས་གནས་འཕྲོད་ལས་་་་་་་་་
འཚམ་དང་མཛེས་མཐུན་གྲོང་གསེབ་འཛུགས་སྐྲུན་དེ་་་་་་
གྲོང་གསེབ་ཡུལ་སྐོར་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་རྨང་་་་་་་་་
གཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་ལས་དོན་དུ་བརྩི་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་
བྱས་ཏེ།ཞིང་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་སྐོར་དར་རྒྱས་་་་་་་་་་
གཏོང་བའི་མཉམ་འདྲེས་ལམ་བུ་ཞིག་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་པ་
རེད།
ཆང་ཁྱིམ་གྲོང་ཚོའི་ཏང་སྤྱི་ཁྱབ་ཀྲི་པུས“ཚན་ཁག་་་་་་་
གིས་སྣེ་ཁྲིད་དང་།ཏང་ཡོན་གྱིས་དཔེ་སྟོན།མང་ཚོགས་་་
ཞུགས་པ”བཅས་ཀྱི་བྱེད་སྟངས་གཞིར་བཟུང་།མི་སྡོད་་་་
ཁོར་ཡུག་བཅོས་སྐྱོང་དང་།མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་སྒོ་ར་་་་་
གསར་སྐྲུན།དམངས་སྲོལ་གནས་ཚང་རིམ་སྤོར་བཅས་་་་
ཀྱི་ལས་གྲྭ་ལག་བསྟར་བྱས་པ་རེད།ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་།
གྲོང་ཚོའི་ནང་སྔ་རྗེས་སུ་ཆེད་དོན་བཅོས་སྒྲིག་ཐེངས་་་་་་་་
500ལྷག་ཙམ་བྱས་པ་དང་།མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་སྒོ་ར་་་
དུད་ཚང་74གསར་དུ་བསྐྲུན་པ།ཚད་ལྡན་ཅན་གྱི་་་་་་་་་་

དམངས་སྲོལ་གནས་ཚང་43བཏོད་ཡོད།གྲོང་ཚོའི“ཨུ་་་་
ལྷན་གཉིས”ཚན་ཁག་གིས་ད་དུང་མ་དངུལ་མཐུན་སྦྱོར་་
བྱས་ཏེ“སྲིད་གཞུང་ནས་མ་རྩ་ཕྱེད་ཀ་དང་མང་ཚོགས་་་་་
ནས་ཕྱེད་ཀ་གཏོང་བའི”བྱེད་སྟངས་གཞིར་བཟུང་།
དམངས་སྲོལ་གནས་ཚང་གི་ཁོར་ཡུག་དང་།ཁྱིམ་ཆས།
ཁྲུས་ཁང་སོགས་རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་རིམ་སྤོར་བྱས་པ་
རེད།
མིག་སྔའི་བར་ཆང་ཁྱིམ་གྲོང་ཚོའི་དམངས་སྲོལ་་་་་་་་་་
གནས་ཚང་གིས་རིམ་རྩིས་བརྒྱབ་ན་ཡུལ་སྐོར་བ་མི་་་་་་་་་་
ཐེངས་5000ལ་སྣེ་ལེན་ཞུས་པ་དང་དུད་ཚང་རེར་ཆ་་་་་་་
སྙོམས་འབབ་འཕར་སྒོར་ཁྲི་1.2ཟིན་ནས།མང་ཚོགས་་་་
ཚོས་ཞིང་ལས་དང་ཡུལ་སྐོར་མཉམ་འདྲེས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་
ཕན་འབྲས་དངོས་གནས་ཚོར་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།
ཆང་ཁྱིམ་གྲོང་ཚོའི་ཏང་སྤྱི་ཁྱབ་ཀྲི་པུའུ་ཡིས་ཆང་ཁྱིམ་
གྲོང་ཚོའི་མངོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་སྟེ“ཆང་་་་་་་
ཁྱིམ་ནས་ཆང་བསྙལ་སྟངས་ཀྱི་ལག་རྩལ”གྱི་ཐོན་ཁུངས་་
ལེགས་ཆ་དེ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྒུལ་ནུས་སུ་བསྒྱུར་ཏེ།“གྲོང་་
ཚོའི་མཉམ་སྡེབ་ཀྱིས་སྣེ་ཁྲིད་བྱེད་པ་དང་།ཁེ་ལས་་་་་་་་་་
སྟོབས་ཆེན་ཞུགས་རྒྱུའི་ཡིད་དབང་འགུག་པ།མང་་་་་་
ཚོགས་ཀྱི་སྣེ་ཁྲིད་ནས་འབབ་འཕར་ཡོང་བར་བྱེད་་་་་་་
པ”བཅས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་བརྒྱུད།བོད་ཀྱི་ཁེ་ལས་གྲགས་་
ཅན“ཨ་ཁུ་པད་མ་སྦི་རག་ཚད་ཡོད་ཀུང་སི”དང་་་་་་་་
སྦྲེལ་མཐུད་ཀྱིས་སྒོར་ཁྲི་300མ་འཇོག་བྱས་ཏེ་དེང་་་་་
རབས་ཅན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་བརྒྱུད་རིམ་ནང་འདྲེན་བྱས་་་
ནས་བཟོ་རྩལ་སྔར་བས་ལེགས་སུ་དང་ཐོན་སྐྱེད་གཞི་་
ཁྱོན་ཆེ་རུ་བཏང་བ་རེད།
བསྡོམས་རྩིས་རགས་ཙམ་བརྒྱབ་པར་གཞིགས་ན།
མིག་སྔའི་བར“ཆང་ཁྱིམ་ནས་ཆང”ཕྱིར་འཚོང་བྱེད་་་
ཚད་ཏུན་20ཡན་ཟིན་ནས་གྲོང་ཚོའི་མཉམ་སྡེབ་ལ་་་་
ཡོང་འབབ་སྒོར་ཁྲི་10བྱུང་བ་དང་།ས་གནས་དེ་་་་་་་་
གའི་མང་ཚོགས་ལ་ནས་ཆང་བཙོངས་ནས་ཡོང་་་་་་་་་་

འབབ་སྒོར་ཁྲི་56བྱུང་བ་རེད།
གོང་རིམ་ཏང་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་རོགས་རམ་འོག་ཆང་་་་་
ཁྱིམ་གྲོང་ཚོའི་ཏང་སྤྱི་ཁྱབ་ཀྲི་པུའུ་ཡིས་མ་དངུལ་གྲབས་་་
གསོག་བྱས་ནས་ལོ་ངོ་400ལྷག་ཙམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་་
རང་སྐྱོང་ལྗོངས་རིམ་པའི་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོང་ཚན་པ་་་་
ཆང་ཁྱིམ་གཞིས་ཀ་དེ་ཆང་ཁྱིམ་གཞིས་ཀའི་སྤྱི་པའི་རིག་་་
གནས་ལྟེ་གནས་སུ་སྒྱུར་བཀོད་བྱས་ཏེ།“གྲངས་འཛིན་་་་
ཅན་དང་ས་ཡུལ་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་ལྗོངས”ཟུང་དུ་འབྲེལ་་་་་་
བའི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་ཡུལ་སྐོར་བ་ཚོར་ཕྱོགས་ཡོངས་་་་
དང་།ཟུར་ཚད་མང་བ།རྣམ་པ་མང་བ་བཅས་ཀྱི་་་་་་་་་་
དབྱིངས་ཞུགས་རྣམ་པའི་སྤེལ་རེས་ཉམས་ལེན་ཡུལ་སྐོར་་
གྱི་ཞབས་འདེགས་ཞུས་པ་རེད།
ཆང་ཁྱིམ་གྲོང་ཚོས་ད་དུང་བོད་ཀྱི་གྲགས་ཅན་རིག་་་་
གནས་ཡུལ་སྐོར་ཁེ་ལས“ཕུན་ཚོགས་ཁང་བཟང”དང་་་་་
མཉམ་ལས་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཏེ་སྤྲོ་གསེང་ལུས་གསོ་དང་།
བཟའ་བཏུང་རོལ་རྩེད།ལྟ་སྐོར་ཉམས་ལེན་བཅས་གཞི་་་
གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་ཆང་ཁྱིམ་གླིང་ག་བསྐྲུན་ཡོད།ཆང་་
ཁྱིམ་གླིང་གའི་ནང་ཡུལ་སྐོར་བ་ཚོས་བོད་ཁུལ་གྱི་ཞིང་་་་་་་

པའི་ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས་ཉམས་ལེན་གཏིང་་་་་་་
ཟབ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད།
ཆང་ཁྱིམ་གླིང་ག་ན་ནིང་ཟླ་5ཚེས་26ཉིན་་་་་་་་་་
དངོས་སུ་སྒོ་ཕྱེ་བ་ནས་བཟུང་རིམ་རྩིས་བརྒྱབ་ན་་་་
ཡུལ་སྐོར་བ་མི་ཐེངས་8000ལྷག་ཙམ་ལ་སྣེ་ལེན་་་་
ཞུས་པས།གྲོང་ཚོར་མཉམ་སྡེབ་ཡོང་འབབ་སྒོར་་་་
ཁྲི་15བྱུང་བ་དང་མང་ཚོགས་5ལས་ཞུགས་ཐུབ་་་་་
ནས་འབབ་ཁུངས་བྱུང་ཡོད།
ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་།འཕྱོངས་རྒྱས་རྫོང་གིས་ཏང་་་་་་་་་
འཛུགས་སྐྱོང་སྣེ་ཁྲིད་དུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ནས་ཏང་རྩ་
འཛུགས་ཀྱི་དམར་འཐབ་མཁར་རྫོང་དང་ཏང་ཡོན་གྱི་་་་་
གདོང་ལེན་དཔེ་བཟང་གི་ནུས་པ་ཧུར་ཐག་འདོན་པ་་་་་་་་
དང་།ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་དང་ཁྱད་ལྡན་ལེགས་ཆ་་་་་
སྔོག་འདོན་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ།“ཏང་ཨུད་ཀྱིས་འགོ་་་་་་་་
ཁྲིད་དང་།སྲིད་གཞུང་གིས་འགན་འཁྲི་འཁུར་བ།སྤྱི་་་་་་་་
ཚོགས་ཀྱིས་མཐུན་སྦྱོར།སྤྱི་དམངས་ཞུགས་པ།ཁྲིམས་་་་་་
སྐྱོང་འགན་སྲུང་།ཚན་རྩལ་གྱིས་འདེགས་སྐྱོར”བཅས་་་་་
ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་གཞི་རིམ་བཅོས་སྐྱོང་མ་ལག་་་་་་་་་་
མགྱོགས་མྱུར་འཛུགས་པ།“ཞིང་ལས་དང་།ཐོན་རྫས།
རིག་གནས།ཡུལ་སྐོར”བཅས་སྣ་མང་མཉམ་འདྲེས་་་་་་་་་་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་ཞིབ་བཅས་བྱས་ནས་་་་་
གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་ཡོང་བར་ནུས་པ་རྒྱུན་ཆད་མེད་་་་་་་་
པར་སྦྱིན་ཡོད།མིག་སྔར།རྫོང་ཡོངས་སུ“གྲོང་ཚོ་རེར་་་་་་
སྤུས་རྟགས་རེའི”འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་རིམ་བཞིན་་་་་་་་་་
ཆགས་ཡོད་པ་རེད།

ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་སྣེ་ཁྲིད་དུ་བྱས་ཏེ་གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་

ཡོང་བར་ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒུ་བཏོན་པ། ——འཕྱོངས་རྒྱས་རྫོང་ཆང་ཁྱིམ་གྲོང་ཚོས་ཐོན་ཁུངས་དགེ་མཚན་གང་ལེགས་སྤྱད་ནས་སྣ་མང་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་བ།

གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་ལ་སྐུལ་སྤེལ་གཏོང་།

ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་བརྟེན་ནས།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）མངོན་གསལ་དོད་པའི་གནད་དོན་གཏན་་་་་་་
འགོག་ནུས་ལྡན་བྱས་ཡོད།
དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གིས་བཀའ་འབེབས་དང་བསླབ་བྱ་ཡང་་་་་་
ཡང་གནང་རུང་།ཏང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཁག་གཅིག་གིས་འཕང་མེད་འཕུང་མེད་་་་་་་་
དང་བག་མེད་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་པའི་སྣང་ཚུལ་ད་དུང་ཡང་སེ་ཐོན་པ་དང་།ཏང་ཡོན་
ལས་བྱེད་པ་ཁག་གཅིག་གིས་ཡ་མེད་སྒྲིག་འགལ་དང་མངོན་མེད་ཐབས་སྒྱུར་གྱི“སྤྱོད་ཚུལ་་་བཞིའི”གནད་དོན་བཀག་ཀྱང་སྔར་བཞིན་ཐོན་པ་རིག་པ་དྭངས་གསལ་གྱི་སྒོ་ནས་མཐོང་་་་ཐུབ་པ་དགོས།ད་ཐེངས《སྲོལ་ཡིག》བཟོ་བཅོས་རྒྱག་སྐབས་དམིགས་ཚད་ཀྱི་སྟོན་ཕྱོགས་་་་དང་གནད་དོན་གྱི་སྟོན་ཕྱོགས་ཟུང་འབྲེལ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ་འགྲོ་གྲོན་དོ་དམ་དང་།རྒྱལ་ནང་གི་གཞུང་དོན་ལམ་གྲོན།གཞུང་དོན་གྱིས་རྐྱེན་པས་གནས་སྐབས་རྒྱལ་མཚམས་་་་་སྒྲོལ་བ།གཞུང་དོན་སྣེ་ལེན།གཞུང་དོན་དུ་རླངས་འཁོར་སྤྱོད་པ།ཚོགས་འདུ་དང་བྱེད་སྒོགཞུང་ལས་ཀྱི་ཁང་པ་བེད་སྤྱོད།ཐོན་ཁུངས་གྲོན་ཆུང་སོགས་ཀྱི་གཏན་འབེབས་དུས་་་་་་་་་་བསྟུན་མདུན་སྐྱོད་ངང་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་བ་དང་།ཧུར་བསྲི་གྲོན་ཆུང་ནན་པོ་དང་་་་་རྒྱས་སྤྲོས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་འགན་འཁྲི་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་་་་་སྟེ་དམིགས་སའི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཚང་བཤེར་ཆད་གསབ་དང་གསར་སྒྱུར་རིམ་་སྤོར་བྱས་ཏེ་འཕྲོ་བརླག་གཏོང་རྒྱུར་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཆུ་རགས་སྔར་བས་་་་་་་་བརྟན་དུ་བཏང་ཡོད།
སྣེ་ཁྲིད་ནས་ཟ་མཁས་འཐུང་མཁས་བྱེད་པའི་བླང་བྱ་དོན་འཁྱོལ་ནན་པོ་བྱེད་དགོས།
གསར་དུ་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་པའི《སྲོལ་ཡིག》ནང་ཏང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགྲོ་གྲོན་བེད་་་་་སྤྱོད་དོ་དམ་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་དང་།སྲིད་གཞུང་གི་ཉོ་སྒྲུབ་ལྟ་འདོམས་བྱ་ཐབས་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་གཏོང་བ།སྲིད་གཞུང་གི་མ་དངུལ་གཏོང་ཕྱོགས་དང་གྲུབ་ཆ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ།ཏང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱལ་ནང་གི་གཞུང་དོན་ཕྱིར་སྐྱོད་བྱེད་སྒོ་དང་།གཞུང་དོན་གྱིས་་་་་རྐྱེན་པས་གནས་སྐབས་རྒྱལ་མཚམས་སྒྲོལ་བ།གཞུང་དོན་གྱི་སྣེ་ལེན་བྱེད་སྒོགཞུང་དོན་དུ་་རླངས་འཁོར་སྤྱོད་པ།ཚོགས་འདུ་དང་བྱེད་སྒོགཞུང་ལས་ཀྱི་ཁང་པ་བེད་སྤྱོད་བཅས་ལ་དོ་དམ་ནན་པོ་བྱེད་པ།ཐོན་ཁུངས་གྲོན་ཆུང་དང་ལེགས་བསྡུས་ཞིབ་གཉེར་ངང་སྤྱོད་ཤུགས་་་་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་ཐད་ཚད་གཞི་དེ་བས་མཐོ་བ་དང་བླང་བྱ་དེ་བས་ནན་པ་བཏོན་་་་་ཡོད།རིམ་ཁག་ཏང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཟ་མཁས་འཐུང་མཁས་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་་་་་་་་ཁག་དོན་འཁྱོལ་ནན་པོ་བྱས་ཏེ་ཧུར་བསྲིས་བྱ་གཞག་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་དང་།ནན་པོ་་་་་་་་་སྟབས་བསྡུས་དང་ཞིབ་རྩིས་རྒྱག་མཁས་པོ།འཆུན་འདོམས་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་དང་གཏོང་་་་་སྒོར་ཚོད་འཛིན་ནན་པོ།ཚད་ཡོད་པའི་ནོར་སྲིད་ཀྱི་མ་དངུལ་གོ་ཆོད་སར་གཏོང་བ།མ་་་་་་་དངུལ་དེ་བས་མང་བ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མཁོ་ས་དང་དམངས་འཚོའི་རེ་སྒུག་ཐད་གཏོང་བ་་་་་་་་

བཅས་བྱེད་དགོས།
ཡང་དག་པའི་སྲིད་དོན་ལས་རྗེས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཏན་ཏིག་འཛུགས་པ་དང་ལག་ལེན་བསྟར་
དགོས།གསར་དུ་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་པའི《སྲོལ་ཡིག》ནང་རིམ་ཁག་འགོ་ཁྲིད་ལས་ཁུངས་་་་དང་འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད་པས་ངེས་པར་དུ་ཡང་དག་པའི་སྲིད་དོན་ལས་རྗེས་ཀྱི་ལྟ་བ་་་་་་་་་་འཛུགས་པ་དང་མི་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་འཕྲོ་བརླག་འགྲོ་བའི“རྟགས་མཚོན་ལས་གཞི”དང“བྱས་་་རྗེས་ལས་གཞི”གཏན་འགོག་བྱེད་དགོས།ཐབས་ཇུས་འགོད་ནོར་ཤོར་བ་ནི་འཕྲོ་བརླག་ཆེ་ཤོས་རེད།རིམ་ཁག་འགོ་ཁྲིད་ལས་ཁུངས་དང་འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད་པས་ཡང་དག་པའི་སྲིད་་་དོན་ལས་རྗེས་ཀྱི་ལྟ་བ་བརྟན་པོར་བཙུགས་ཏེ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གསར་པ་ཆ་ཚང་བ་་་དང་།གནད་ལ་འཁེལ་བ།ཕྱོགས་ཡོངས་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་དང་།འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འཆར་འགོད་བཟོ་བ་དང་།སྲིད་ཇུས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་འདོན་པ།དོན་གནད་གལ་ཆེན་་་ཐག་གཅོད་པ་བཅས་ཚང་མར་འཕང་མེད་འཕུང་མེད་དང་རྗེས་འབབ་སྔོན་གཏོང་བཀག་་་འགོག་བྱེད་དགོས་པ།ཚད་ཡོད་ཀྱི་ནོར་སྲིད་ཐོན་ཁུངས་དག་སྒྱུར་བཅོས་ལ་དམ་འཛིན་་་་་་་བྱེད་པ་དང་།འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།དོན་དངོས་སྒྲུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཐད་སྤྱད་་་དེ་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་སྐོར་གྱི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་ཐབས་ཇུས་བཀོད་སྒྲིག་ཁག་་་་་དངོས་འབྲེལ་དོན་ཐོག་ཏུ་འཁྱོལ་བ་དང་ཕན་འབྲས་ཐོན་པའི་འགན་ལེན་བྱེད་དགོས།རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི“སྲིད་དོན་ལས་རྗེས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ནད་རྟགས”ཡོ་བཅོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་་་བྱས་ནས་འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད་པའི་སྲིད་དོན་ལས་རྗེས་ཀྱི་ལྟ་བ་འཛོལ་བ་དང་།ཐབས་ཇུས་་་་གལ་ཆེན་འགོད་ནོར་ཤོར་བ་དང་ལྷག་པར་དུ“རྟགས་མཚོན་ལས་གཞི”དང“བྱས་རྗེས་་་་་་་ལས་གཞི”སྤེལ་བ་ལས་འཕྲོ་བརླག་ཚབས་ཆེན་འགྲོ་རིགས་ཀྱི་འགན་འཁྲི་ངེས་པར་དུ་་་་་་་་་་བདའ་འདེད་ནན་པོ་གཏོང་དགོས།
རྒྱས་སྤྲོས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་མིན་སྤྱོད་ངན་གཏན་འགོག་བྱེད་དགོས།གསར་དུ་བཟོ་
བཅོས་བརྒྱབ་པའི《སྲོལ་ཡིག》ནང“སྤྱོད་ཚུལ་བཞི”ཡོ་བཅོས་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་་་་་དང་ལྷག་པར་དུ་རྒྱས་སྤྲོས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་བཅོས་སྒྲིག་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པར་་་་་་་་་་དམིགས་ནས་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཀྱི་བླང་བྱ་སྔར་བས་ནན་དུ་བཏང་སྟེ་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཐོན་་་་པར་བྱེད་དགོས།ཀྲུང་དབྱང་གི་གཏན་འབེབས་དོན་ཚན་བརྒྱད་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལག་་་་་་་་་བསྟར་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཉོ་སྒྲུབ་དང་།གཞུང་་་་་་དོན་བྱེད་སྒོ།གཞུང་དོན་འཁོར་སྤྱོད།ཚོགས་འདུ་དང་བྱེད་སྒོ།གཞུང་ལས་ཁང་སོགས་ཀྱི་་་

གྲོན་ཆུང་གཏན་འབེབས་དོན་འཁྱོལ་ནན་པོ་བྱེད་པ་དང་།ཚད་གཞི་ལས་བརྒལ་ནས་ཉོ་་་་་་སྒྲུབ་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་རྒྱས་སྤྲོས་དངོས་ཟོག་དང་སྒྲིག་ཆས་ཉོ་སྒྲུབ་གཏན་འགོག་བྱེད་པ།ཚད་གཞི་ལས་བརྒལ་བའི་གཞུང་དོན་སྣེ་ལེན་གཏན་འགོག་བྱེད་པ།ཚད་གཞི་ལས་བརྒལ་་་་བའི་སྣེ་ལེན་བྱ་ཡུལ་དང་གཞུང་ལས་ཁང་བསྐྲུན་པའམ་རྒྱས་སྤྲོས་མཛེས་བཟོ་གཏན་འགོག་་བྱེད་པ།གཞུང་འཁོར་རྒྱས་སྤྲོས་མཛེས་བཟོ་གཏན་འགོག་བྱེད་པ།དུས་སྟོན་འགྲེམས་་་་་་་་་་ཚོགས་གླེང་སྟེགས་དང་།ལུས་རྩལ་འགྲན་ཚོགས།འགྲན་བསྡུར་སོགས་བྱེད་སྒོའི་ཁྲོད་ཕན་་ཚུན་བསྡུར་བ་དང་།རྒྱས་གཤོམ།རྒྱས་སྤྲོས་ལོངས་སྤྱོད་བཅས་བྱེད་རིགས་བཀག་འགོག་་་་་་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་སྲིད་དོན་ཞབས་ཞུའི་ཁྲོད་ཀྱི“ངོ་སོའི་ལས་་་་་་་་་་གཞི”འགོག་བཅོས་དང་ཡོ་བསྲང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས།
གྲོན་ཆུང་རྣམ་པའི་ལས་ཁུངས་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་སྐུལ་འདེད་ཏན་ཏིག་གཏོང་དགོས།
གསར་དུ་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་པའི《སྲོལ་ཡིག》ནང་རིམ་ཁག་ཏང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གྲོན་་ཆུང་རྣམ་པའི་ལས་ཁུངས་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏིང་ཟབ་གཏོང་བར་སྔར་བས་་་་་་་བླང་བྱ་བཏོན་ཡོད།རིམ་ཁག་འགོ་ཁྲིད་ལས་ཁུངས་དང་འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད་པས་རང་དཔེ་་་གཞན་སྟོན་དང་གོང་དཔེ་འོག་སྟོན་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ་དང་ཀྲུང་དབྱང་དང་རྒྱལ་ཁབ་་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ཁག་གིས་ཧུར་བསྲི་གྲོན་ཆུང་དང་རྒྱས་སྤྲོས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ངོ་རྒོལ་་་་་་་བྱེད་པའི་ཐད་སྔོན་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་མིག་དཔེ་འདོན་དགོས།རིམ་ཁག་ཏང་སྲིད་ལས་ཁུངས་་་དང་དེའི་ལས་དོན་པས《སྲོལ་ཡིག》གི་དགོངས་དོན་ལ་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་ལོན་རྒྱུར་སྐུལ་་་་་་་་འདེད་བཏང་སྟེ་གྲོན་ཆུང་གི་ལྟ་བ་དང་བབ་ཆགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛུགས་པ་དང་།མ་དངུལ་དང་ཐོན་ཁུངས་གྲོན་ཆུང་དང་ལེགས་བསྡུས་ཞིབ་གཉེར་ངང་སྤྱོད་པ།འབྲུ་རིགས་གྲོན་་་་་་་་ཆུང་གི་བྱ་སྤྱོད་སྣེ་ཁྲིད་ནས་སྤེལ་བ།མ་དངུལ་དང་ཐོན་ཁུངས་སྣ་ཚོགས་འཕྲོ་བརླག་གཏོང་་རྒྱུ་གཏན་འགོག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཅས་བྱེད་དགོས།འཕྲོ་བརླག་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་ལྟ་་་་་་་སྐུལ་ཞིབ་བཤེར་གྱི་ལམ་སྲོལ་འཛུགས་པ་དང་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་ནས་ལྟ་སྐུལ་བྱེད་་་་་་་་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་།འགན་འཁྲི་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།གྲོན་ཆུང་་་རྣམ་པའི་ལས་ཁུངས་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་རྒྱུན་མཐུད་སྐུལ་འདེད་གཏིང་ཟབ་གཏོང་བ་བཅས་་་བྱས་ཏེ་ཏང་སྲོལ་སྲིད་སྲོལ་བཟང་པོར་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དར་སྲོལ་དང་དམངས་སྲོལ་ལ་ཁྲིད་སྟོན་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་འཕྲོ་བརླག་ནི་ངོ་ཚ་དང་གྲོན་ཆུང་ནི་གཟི་བརྗིད་་་་་་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཟབ་མོ་སྔར་བས་གཏོད་དགོས།

ཏང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་སྣེ་ཁྲིད་དེ་ཟ་མཁས་འཐུང་མཁས་བྱེད་དགོས།